

Associació d'Actors
i Directors Professionals
de Catalunya
Organització sindical

L'Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya presenta el primer estudi sociolaboral dels directors i directores de Catalunya

Aquest treball estadístic fa evident la precarietat laboral d'aquests professionals en un sector mal regulat i poc estable, en el qual alguns treballen molt i altres es veuen obligats a pluriemplear-se, i només un 17% supera un sou "milleurista"

S'ha elaborat amb rigor científic al llarg de 22 mesos i a partir de 186 enquestes i 15 entrevistes en profunditat, i les conclusions són del sociòleg i periodista Xavier Theros

Posa en relació als professionals amb temes recurrents de debat, com el poder polític, les programacions de festivals i teatres, les subvencions o el monopoli de determinades empreses en un mercat amb poca competència

Denuncia la inexistent regulació de la contractació laboral i la manca de controls, i alguns directors parlen de "situacions que podrien ratllar la il.legalitat"

La majoria de directors viuen de les seves parelles!

Barcelona, juliol 2010.- L'Associació d'Actors i Directors professionals de Catalunya edita per primera vegada un Estudi i reflexions sociolaborals dels directors i directores d'escena a Catalunya, amb la voluntat d'endegar una sèrie de projectes similars que ajudin a establir nous objectius de treball per dur a terme la regulació i dignificació d'aquesta professió.

Després de prop de dos anys de treball intens, aplicant mètodes estadístics i analítics, s'han realitzat 186 enquestes sobre un univers de 435 persones i 15 entrevistes en profunditat a directors i directores, escollits aleatòriament, per donar un valor qualitatiu a determinats temes de fons. Entre altres, destaquen les entrevistes amb Hermann Bonnin, Ferran Madico, Magda Puyo, Ever Blanchet, Júlio Álvarez, Toni Casares, Carme Portaceli o Víctor Álvaro.

Els resultats, valorats pel sociòleg i periodista Xavier Theros, l'estadista Marta Guzmán i l'advocada Cristina Calvet, no podien ser més reveladors:

Som davant d'un col·lectiu amb una forta presència masculina, predominantment d'edat mitjana (la mitjana és de 48 anys), on més de la meitat tenen titulació universitària, amb un tant per cent molt alt de pluriempleats i en el que la jubilació esdevé un luxe que no tothom pot assolir. Més de la meitat reconeix que amb els ingressos de la seva tasca teatral no pot pagar ni el menjar; la qual cosa explica que prop d'un 90% dels enquestats reconeixen que l'economia familiar és conjunta. És a dir que, en molts casos, el teatre d'aquest país esdevé possible gràcies a les parelles dels seus protagonistes, més que a la tasca d'organismes públics o d'empreses privades.

La inestabilitat, l'ocasionalitat, la temporalitat, el treball que s'acumula a èpoques són les constants de la professió, en una especialitat en la que les previsions de les sales i dels festivals es fa, mínim, a un any vista. I qui queda fora d'aquestes previsions sap que tindrà uns quants mesos per endavant d'inactivitat. Prop de la meitat dels enquestats no ha treballat l'últim any com a director d'escena. I d'aquests, un 20% en fa dos que no ha estrenat cap producció, i un altre 20% en fa tres que espera. Un 90% dels directores i directores d'escena són pluriempleats. Segons reconeix el propi sector, la dificultat radica en què esdevé més fàcil trobar un bon text i formar una bona companyia, que disposar d'una producció decent i d'una sala acollidora. Es podria pensar que hi ha massa oferta (la famosa i mai comprovada sobresaturació del mercat), encara que les xifres indiquen que el teatre és una de les poques activitats que estan resistint bé l'actual crisi econòmica i que no és públic el que li falta. Podria dir-se, ben al contrari, que el que hi ha són pocs teatres i festivals per poder absorbir el volum de propostes que es fan anualment. Encara que la veritable raó d'aquest desequilibri s'hagi de buscar en el fet que, mentre alguns professionals tarden anys en tenir l'oportunitat de treballar, a d'altres se'ls acumula la feina. El que ja no és tan corrent i forma part indestruïble del paisatge és que sigui una professió on pot fer-se un encàrrec per després resultar que tota la feina no ha servit de res i que el projecte concebut no s'arribarà a fer; sense que ningú es faci càrrec econòmic del temps invertit. Segons l'enquesta, un 70% dels directores i de les directores no han cobrat mai per fer un projecte, s'hagi estrenat o no.

Un altre dels mites amb que s'enfronta el sector és la percepció popular que un espectacle genera uns guanys formidables, part dels quals acaben a les butxaques del director o la directora. Ben al contrari: més de la meitat d'aquest col·lectiu, té uns ingressos mitjans d'uns 500 € al mes; un 22% en cobra uns 250 € i només un 17,4% dels directores i de les directores tenen uns ingressos professionals similars o superiors als famosos "milleuristes".

Llistes negres

Prop d'un 90% afirmen que el fet de ser simpatitzants d'un partit polític no els ha reportat cap benefici en la seva carrera; prop d'un 20% confessen que fer públiques les seves conviccions ideològiques només els ha portat entrebancs. Això explica que un 40% dels directores i de les directores diguin tenir constància de llistes negres i que un 26% confessin haver-se sentit alguna vegada inclosos en alguna d'aquestes; mentre només un 3,9% dels directores i de les directores parlin de tractes de favor per afinitat d'idees a determinats professionals, per part de partits o organismes públics.

Festivals i teatres

De fet, es dona la paradoxa que la majoria dels enquestats no ha estrenat a cap dels grans festivals de teatre que hi ha a Catalunya; tot i que una petita minoria ho ha fet diverses vegades i fins i tot ha repetit en un mateix festival. Idèntic comentari es pot fer dels teatres, on la majoria de la professió estrena en sales

alternatives i de petit format. Només un 31% dels directors i de les directores han treballat en grans teatres públics i prop d'un altre 30% ho han fet en teatres privats. Per altra banda, l'accés a les famoses subvencions públiques s'ha vist tradicionalment com una manera d'afavorir determinats professionals. No obstant, no sembla tampoc que aquestes tinguin tanta importància com es podria pensar en un primer moment. Una mica més del 40% diuen no haver sol·licitat mai una subvenció; només un 40% diuen haver estat contractats amb subvenció. Com a resultat d'una regulació inexistente en les relacions entre el contractador i el contractat, el món del teatre pateix d'una manca alarmant de controls. Condicions incompletes, inseguretat laboral i una gran vaguetat a l'hora d'establir drets i deures de cadascuna de les parts. Així, prop de la meitat dels directors i de les directores afirmen tenir constància d'irregularitats, que podrien ratllar la il·legalitat, en les seves relacions amb sales i programadors. De fet, encara hi ha poca cultura de contractes escrits i signats en la professió, desenvolupant-se molts dels projectes amb la garantia verbal de les parts.

Monopoli

Quan es tracta de valorar el panorama teatral, però, les xifres són més baixes. Només un 22,6% li donen un aprovat, mentre prop d'un 40% el suspèn. Es detecta una certa discriminació positiva, tan a institucions públiques com privades, cap a determinades empreses dedicades a la producció i gestió de muntatges teatrals. De fet, vora un 88% creu que existeix un monopoli injust en la distribució dels espectacles, en haver-hi molt poca competència dins del sector. Manquen iniciatives més variades i que les petites productores puguin portar les seves propostes a sales on es treballa quasi exclusivament amb l'empresa líder del sector, en aquest cas *Focus*. No és estrany, doncs, que a l'hora de valorar el grau i l'impacte d'aquest monopoli, prop d'un 40% consideri que és molt alt, mentre que encara no arriben al 2% els que creuen que la seva incidència no és significativa.

Per a més informació:

Comedia sl · Marc Gall · mgall@comedianet.com · 619 30 76 20